

Парій Людмила Віталіївна,
кандидат економічних наук, доцент,
Державний університет
інформаційно-комунікаційних технологій
Засанський Володимир В'ячеславович,
доктор економічних наук, професор,
Державний університет
інформаційно-комунікаційних технологій

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РИЗИКАМИ У СУЧАСНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

У статті досліджено актуальність впровадження сучасних підходів до управління фінансовими ризиками в умовах постійних економічних коливань, зростання конкуренції та стрімкого розвитку технологічних інновацій. Метою дослідження є розробка комплексної моделі, що інтегрує традиційні методи та інноваційні інструменти управління фінансовими ризиками задля підвищення оперативності прийняття управлінських рішень та забезпечення стійкості підприємства. Проведено аналіз основних джерел ризиків, зокрема кредитного, ліквідного та ринкового, а також визначено недоліки стандартних методів їх мінімізації, що обумовлюють необхідність використання сучасних технологічних рішень. Основні результати дослідження свідчать про те, що інтеграція інноваційних підходів дозволяє значно покращити якість аналізу, скоротити час реагування на зовнішні та внутрішні загрози, а також оптимізувати використання фінансових ресурсів. Отримані висновки підтверджують необхідність комплексного підходу до управління фінансовими ризиками, який поєднує традиційні методи з новітніми технологіями для досягнення максимальної адаптивності підприємства до змін ринкових умов та забезпечення його конкурентоспроможності в умовах високої невизначеності.

Ключові слова: ризик, управління фінансовими ризиками, штучний інтелект, фінансові інструменти, ризик-менеджмент, фінансові технології.

Постановка проблеми. В умовах зростаючої складності фінансових ринків і посилення конкурентного тиску підприємства стикаються з широким спектром ризиків, що можуть істотно впливати на їхню платоспроможність та сталий розвиток. Постійна невизначеність у фінансовому плануванні та прийнятті управлінських рішень веде до потенційних втрат і загрожує стійкості компаній, що негативно впливає на їхню здатність ефективно конкурувати на ринку. Водночас поширення інноваційних рішень на зразок блокчейну та штучного інтелекту відкриває нові можливості для підвищення швидкості та прозорості фінансових операцій, диверсифікації джерел фінансування й ефективнішої обробки великих обсягів даних. Таким чином, постає нагальна потреба у дослідженні й оцінюванні використання інноваційних фінансових інструментів, спрямованих на мінімізацію ризиків і досягнення високого рівня фінансової стабільності підприємств.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В останні роки численні дослідження та публікації приділяють значну увагу проблемі управління фінансовими ризиками в умовах високої невизначеності сучасного ринкового середовища. Вітчизняні науковці, серед яких Корж Н.В, Томашук І.В., Ананьєва Ю.В., Шишкіна О.В., Кустріч Л. О. зробили вагомий внесок у розробку методик аналізу та оцінки фінансових ризиків, що виникають через коливання макроекономічних показників та внутрішню нестабільність підприємств. Їхні роботи дослідили сучасні концепції, які допомагають виявляти і класифікувати ризики, а також визначати потенційні збитки, що впливають на ліквідність і довгострокову фінансову стійкість. Попри значний науковий прогрес, деякі аспекти управління фінансовими ризиками

залишаються невирішеними. Сучасні дослідження вказують на потребу інтеграції інноваційних технологій для покращення точності прогнозування та оптимізації прийняття управлінських рішень. Зокрема, не сформовані алгоритми застосування інноваційних інструментів, які дозволять ефективно використовувати переваги сучасних технологічних рішень для мінімізації ризиків. У статті пропонується розглянути ці невирішені частини як основу для подальших досліджень, що сприятиме розробці більш гнучких і адаптивних моделей управління фінансовими ризиками.

Мета статті. Метою даного дослідження є обґрунтування теоретичних підходів і розробка практичних рекомендацій щодо вдосконалення системи управління фінансовими ризиками шляхом використання сучасних інноваційних рішень. У межах поставленої мети передбачається проаналізувати ключові види ризиків та оцінити потенціал впровадження блокчейн-технологій, штучного інтелекту й інших інноваційних фінансових інструментів задля підвищення гнучкості, прозорості та стійкості фінансової діяльності підприємств.

Методи дослідження. Використано емпіричні методи з метою формування висновків щодо ефективності та актуальності залучення інноваційних інструментів у практику управління фінансовими ризиками. Для виявлення й узагальнення видів фінансових ризиків і традиційних інструментів їх управління використано методи логіко-порівняльного аналізу та систематизації. Методи класифікації застосовано при вивченні інноваційних фінансових технологій та їхнього потенціалу для зниження ризиків. Експертне оцінювання і метод сценарного прогнозування дали змогу визначити перспективи та ймовірні обмеження під час застосування новітніх технологій у фінансовій сфері.

Виклад основного матеріалу. У сучасному економічному середовищі, що характеризується динамічними змінами кон'юнктури ринків, посиленням конкуренції та зростанням технологічних інновацій, фінансова стабільність підприємств набуває першорядного значення. Здатність організації ефективно функціонувати й розвиватися визначається насамперед тим, наскільки вона готова протистояти зовнішнім та внутрішнім викликам, адаптуватися до швидких змін та передбачати можливі загрози. У цьому контексті одним з ключових чинників успішності бізнесу є цілеспрямоване й комплексне управління фінансовими ризиками.

Для багатьох підприємств, незалежно від галузевої спеціалізації чи масштабів діяльності, фінансові ризики залишаються визначальним джерелом невизначеності та потенційних втрат. У сучасних умовах постійних економічних коливань, посилення регуляторних вимог і зростання вартості фінансових ресурсів кожен прорахунок у фінансовому плануванні або недооцінка ризиків може призвести до суттєвих збитків. Це особливо відчутно, коли йдеться про підприємства з високим рівнем позикового капіталу або залежних від зовнішнього інвестування: в таких випадках здатність оперативно реагувати на несподівані зміни чи кризові ситуації є критичним чинником виживання бізнесу.

Фінансова сфера, яка охоплює залучення, розподіл та використання коштів, являє собою центральну складову будь-якого бізнес-процесу. Вона поєднує питання управління оборотними активами, інвестиційними проектами, кредитними зобов'язаннями і формуванням капітальної бази. Унаслідок цього будь-яке відхилення від запланованих показників чи помилка у виборі фінансових рішень одразу відображається на ліквідності, рентабельності та платоспроможності підприємства. Зі зростанням обсягів виробництва чи розширенням географії діяльності складність цих процесів лише підвищується, а отже, посилюються й пов'язані з ними ризики.

У таких умовах підприємства, щоб зберегти конкурентоспроможність і реалізувати свої стратегічні цілі, змушені активно застосовувати низку фінансових інструментів, спрямованих на мінімізацію, перерозподіл або компенсацію потенційних втрат. Розумне поєднання традиційних інструментів з інноваційними дає змогу ефективно управляти фінансовими ризиками. Це не лише знижує ймовірність негативних наслідків від коливань ринкових показників чи непередбачуваних шоків, а й сприяє підвищенню загальної гнучкості та стійкості бізнес-моделі.

У широкому розумінні поняття «фінансовий ризик» найчастіше пов'язують із високою ймовірністю виникнення раптових і небажаних фінансових втрат, зокрема зниженням дохідності, скороченням прибутку чи навіть частковою втратою капіталу, що проявляється в умовах невизначеності при веденні підприємницької діяльності. [1, с. 12] Саме такий підхід підкреслює вразливість фінансових показників підприємства до негативного впливу як зовнішніх ринкових коливань, так і внутрішніх факторів управління. Відповідно до цього, фінансові ризики підприємства можна розглядати як комплекс можливих несприятливих подій або ситуацій, здатних негативно позначитися на його фінансовому стані, зокрема на здатності генерувати достатні грошові потоки, виконувати зобов'язання перед кредиторами й інвесторами та підтримувати належний рівень дохідності. Такий комплексний підхід охоплює не лише прямі загрози для фінансового результату, а й ризики зниження ліквідності, платоспроможності та конкурентоспроможності.

Водночас різні аспекти діяльності підприємства вимагають розгляду конкретних джерел загроз і визначення найуразливіших фінансових складових. Залежно від того, де саме виникає невизначеність і як вона відображається на показниках діяльності, можна виокремити низку основних видів фінансових ризиків. Кожен із них має власну природу та спектр впливу на потенційні прибутки, ліквідність і загальну фінансову стабільність, а також зумовлює специфічні наслідки для стратегічного розвитку підприємства. На рисунку 1 зображені види фінансових ризиків і їх вплив на діяльність підприємства.

Рис. 1. Вплив фінансових ризиків на діяльність підприємства

Джерело: розроблено автором за джерелом [2]

Кредитний ризик пов'язаний із вірогідністю неспроможності контрагента виконати свої зобов'язання у повному обсязі та в обумовлені строки, що може призвести до фінансових втрат для самого підприємства. Зазвичай його виникнення детерміноване нестійким фінансовим станом боржника, погіршенням кон'юнктури ринку або наявністю структурних диспропорцій у діловій діяльності контрагента. Наявність кредитного ризику безпосередньо позначається на рівні дебіторської заборгованості, стабільності грошових потоків та здатності підприємства підтримувати необхідний рівень ліквідності.

Ризик ліквідності проявляється у ситуаціях, коли підприємству не вистачає платіжних засобів для своєчасного погашення поточних зобов'язань, що може ускладнити або навіть зупинити нормальний перебіг операційної діяльності. Цей вид ризику тісно пов'язаний із невідповідністю між строками надходження коштів і строками погашення короткострокових боргів, а також із обмеженою можливістю вчасно залучити додаткові фінансові ресурси. Зростання ризику ліквідності загрожує порушенням угод з контрагентами, зниженням довіри інвесторів і кредиторів та погіршенням загального фінансового стану підприємства.

Ринковий ризик пов'язаний із потенційними змінами ринкового середовища та макроекономічних показників, які можуть коливати вартість активів, обсяг доходів і витрат підприємства. У найбільш узагальненому вигляді він включає процентний, валютний, політичний та інфляційний ризики, що можуть комплексно впливати на здатність компанії зберігати стабільність у мінливій ринковій кон'юктурі.

Валютний ризик виникає внаслідок коливань обмінних курсів, які можуть змінювати реальну вартість активів, зобов'язань та грошових потоків, номінованих в іноземній валюті. Найбільший вплив такий ризик чинить на підприємства, що активно працюють на міжнародних ринках, мають експортно-імпортні операції або залучають кредитні ресурси в іноземній валюті. Зміни валютних курсів здатні суттєво впливати на доходи, розмір витрат, а отже й на фінансову результативність діяльності.

Політичний ризик зумовлений чинниками, пов'язаними із політичною й регуляторною нестабільністю, введенням нових обмежувальних заходів, зміною урядових пріоритетів чи навіть можливістю збройних конфліктів. Він може негативно позначатися на здатності підприємства вільно здійснювати експортно-імпортні операції, залучати іноземні інвестиції або забезпечувати збереження активів на певних територіях. У разі радикальних політичних рішень діяльність компанії може бути істотно обмежена або зовсім припинена, що безпосередньо впливає на її життєздатність та конкурентоспроможність у міжнародному середовищі.

Управління ризиками означає виявлення найбільш уразливих напрямів діяльності, оцінку ймовірності й потенційного обсягу негативних наслідків, а також оперативну розробку заходів, спрямованих на зменшення ймовірності або мінімізацію шкоди від настання ризикової події. На практиці розрізняють кілька основних способів [3], що дають змогу гнучко реагувати на різні джерела невизначеності та обирати оптимальні дії відповідно до специфіки фінансової ситуації.

Уникнення ризику полягає у систематичному виключенні або значному скороченні таких дій, що можуть спричинити негативні наслідки для фінансової стабільності підприємства. Цей підхід ґрунтується на аналізі й визначенні потенційних загроз та відмові від операцій, які можуть стати їх джерелом, що дозволяє практично виключити можливість настання небажаних подій. Хоча метод унеможливорює потенційні втрати, він водночас може обмежувати можливості для розвитку та експансії, оскільки відмова від певних напрямків діяльності часто супроводжується втратою потенційних прибутків.

Послаблення ризику спрямоване на зниження ймовірності виникнення негативних подій або зменшення масштабів можливих втрат за рахунок оптимізації внутрішніх процесів і вдосконалення систем контролю. Цей підхід включає впровадження заходів, що дозволяють адаптувати бізнес-процеси до змін ринкових умов, модернізацію технічних засобів і розширення аналітичного забезпечення. Послаблення ризику дозволяє підприємству зберігати конкурентоспроможність, зменшуючи негативний вплив зовнішніх і внутрішніх факторів на фінансові результати без радикальної зміни стратегії.

Передача ризику означає делегування частини або всього фінансового навантаження, пов'язаного з потенційними збитками, зовнішнім суб'єктам, як-от страховим компаніям. За допомогою цього методу підприємство укладає відповідні договори, що забезпечують компенсацію збитків у разі настання небажаних подій. Передача ризику дозволяє зменшити фінансове навантаження та невизначеність, проте водночас потребує додаткових витрат на

страхові премії та може бути обмеженою у випадку неспроможності зовнішнього партнера виконати свої зобов'язання.

Прийняття ризику базується на свідомому визнанні невідворотності певних загроз, коли витрати на їх мінімізацію або усунення перевищують потенційні втрати. Цей підхід передбачає, що підприємство адаптує свої фінансові плани та стратегію з урахуванням можливих збитків, що можуть виникнути у разі реалізації ризикових сценаріїв. Прийняття ризику є доцільним у ситуаціях, коли мінімізація або передача загрози є надто витратними або практично нездійсненними, що дозволяє зосередитися на загальному збереженні фінансової стабільності та подальшій адаптації до мінливих умов ринку.

Ефективне управління фінансовими ризиками вимагає застосування комплексного підходу, який передбачає систематичне виявлення, оцінку й аналіз потенційних загроз, що впливають на фінансову стабільність підприємства. Цей підхід ґрунтується на ретельному дослідженні внутрішніх та зовнішніх чинників, що спричиняють невизначеність, та дозволяє своєчасно виявляти критичні відхилення від запланованих показників. Інтеграція сучасних методологій аналізу даних із традиційними підходами сприяє формуванню системи, здатної оперативно реагувати на виникнення ризикових ситуацій, знижуючи тим самим негативний вплив потенційних втрат на грошові потоки, ліквідність і загальну фінансову стійкість. Враховуючи значний вплив зовнішніх ринкових коливань та внутрішніх процесів на діяльність підприємства, своєчасне застосування комплексних заходів щодо мінімізації ризиків дозволяє не лише зберігати конкурентоспроможність, але й сприяє підвищенню ефективності стратегічного управління, що є необхідним для забезпечення довгострокового розвитку в умовах постійних економічних викликів.

На рисунку 2 запропоновано алгоритм управління фінансовими ризиками, який ілюструє послідовність ключових етапів реагування на фінансові загрози.

Першим кроком у процесі управління фінансовими ризиками є моніторинг ринкових умов та збір даних. На цьому етапі відбувається безперервне відстеження внутрішніх і зовнішніх факторів, що здатні вплинути на діяльність підприємства. Зокрема, аналізу підлягають макроекономічні показники, галузеві тренди, корпоративна звітність, а також нестандартні джерела інформації (новинні стрічки, соціальні мережі). Завдяки залученню технологій Big Data та штучного інтелекту можна відслідковувати аномальні коливання, виявляти приховані закономірності й прогнозувати ймовірні зміни на ринку ще до того, як вони стануть очевидними для більш консервативних підходів.

Наступним кроком є ідентифікація фінансових ризиків, що передбачає класифікацію загроз із урахуванням конкретних умов діяльності та специфіки ринків, на яких оперує компанія. Сюди входить визначення кредитного ризику, ризику ліквідності, ринкового ризику (валютного, процентного, інфляційного, політичного) тощо. Ідентифікація полягає у виділенні саме тих сфер, де невизначеність або нестабільність можуть спричинити суттєві фінансові втрати, й детальному описі обставин, за яких ці ризики можуть реалізуватися.

Після виявлення головних джерел невизначеності здійснюється оцінка та аналіз ризиків. На цій фазі використовуються кількісні та якісні методи, як сценарний аналіз, фінансове моделювання, експертні оцінки. Мета полягає в тому, щоб визначити ймовірність кожного ризику та оцінити потенційні збитки для підприємства. Додатково можуть застосовуватися методи машинного навчання, які дають змогу розраховувати перспективні ймовірності на основі великих обсягів даних, що підвищує точність передбачення.

Після здійснення робіт на етапі оцінки ризиків наступним кроком є вибір стратегії управління, яка враховує специфіку кожного виду загрози та можливості використання інноваційних інструментів для її реалізації. На цьому етапі підприємство вирішує, яку з чотирьох основних відповідей застосувати – уникнення, послаблення, передачу чи прийняття ризику. Рішення приймаються на основі аналізу отриманих даних, де визначаються не лише ймовірність і потенційний розмір збитків, а й можливість оптимізації витрат при впровадженні сучасних технологічних рішень.

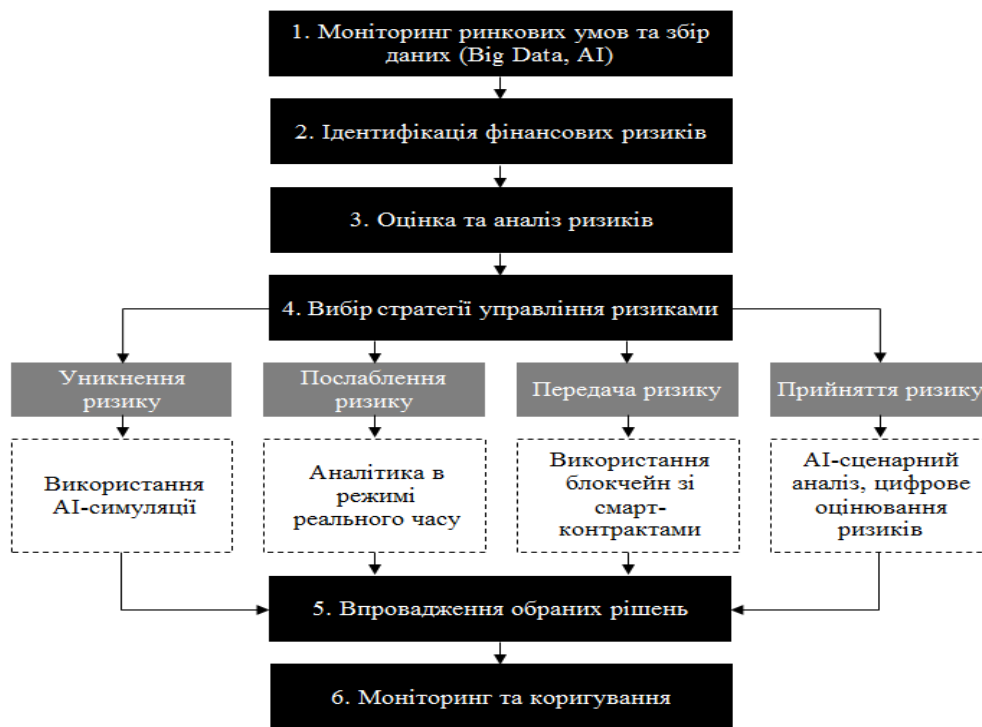

Рис. 2. Алгоритм управління фінансовими ризиками з використанням інноваційних інструментів

Джерело: запропоновано автором за джерелами [4-8]

В умовах високої невизначеності та потенційно катастрофічних наслідків певних операцій підприємства можуть застосовувати стратегію уникнення ризику, яка передбачає виключення або скорочення дій, що спричиняють небезпеку. Інноваційні інструменти, зокрема симуляції подій з використанням штучного інтелекту (AI-симуляції), дозволяють моделювати різноманітні сценарії розвитку подій із застосуванням детальних математичних моделей. Це сприяє виявленню критичних моментів ще на стадії планування і дозволяє приймати превентивні заходи, що мінімізують ймовірність виникнення ризикових ситуацій. Завдяки такому підходу підприємство може відмовитися від потенційно небезпечних операцій, уникаючи суттєвих фінансових втрат.

Для зниження ймовірності виникнення негативних подій та зменшення масштабів можливих втрат підприємства застосовують стратегію послаблення ризику. Інноваційні технології, такі як системи аналітики в режимі реального часу, дозволяють безперервно відстежувати змінні параметри внутрішнього та зовнішнього середовища. Завдяки цьому керівники отримують можливість оперативно реагувати на зміни ринкових умов і коригувати бізнес-процеси, що сприяє зниженню ймовірності реалізації негативних сценаріїв. Впровадження таких інструментів забезпечує більш точну оцінку ризиків і дозволяє адаптувати стратегію управління на базі актуальних даних.

У разі коли мінімізація ризику власними силами є надто витратною або складною, доцільно застосовувати стратегію передачі ризику зовнішнім суб'єктам. Інноваційні рішення на базі блокчейн-технологій із застосуванням смарт-контрактів сприяють автоматизації процесів страхування та розподілу фінансових зобов'язань. Ці технології дозволяють створювати прозорі та автоматизовані механізми, які гарантують своєчасну компенсацію збитків, що виникають у разі реалізації ризикових подій. Таким чином, передача ризику через використання сучасних технологій мінімізує вплив потенційних збитків на фінансовий стан підприємства.

Іноді оптимальним рішенням є свідоме прийняття певного рівня ризику, коли витрати на його мінімізацію перевищують очікувані втрати. В цьому випадку застосування інноваційних інструментів, таких як сценарний аналіз з застосуванням штучного інтелекту (AI-сценарний аналіз) і цифрове оцінювання ризиків, дозволяє отримати точну та оперативну

оцінку потенційних негативних наслідків. Інструменти, що базуються на машинному навчанні, сприяють аналізу різноманітних сценаріїв і визначенню оптимального рівня допуску ризику для підприємства. Таким чином, прийняття ризику за допомогою сучасних технологій дозволяє управляти потенційними збитками шляхом адаптації фінансових планів і стратегій до мінливих умов ринку.

Наступним етапом є впровадження обраних заходів і рішень. Він передбачає організаційне та технічне забезпечення: укладання договорів, запуск або інтеграцію ІТ-систем, навчання персоналу та налагодження механізмів контролю. Зазвичай цей крок вимагає узгодження з іншими функціональними підрозділами (фінансовим, юридичним, ІТ-відділом), а також із зовнішніми партнерами чи постачальниками відповідних послуг. Від ретельності та якості такого впровадження залежить швидкість і результативність реагування на негативні сценарії.

Завершальним і водночас безперервним кроком є моніторинг та коригування, що гарантує адаптивність системи ризик-менеджменту в умовах динамічного зовнішнього середовища. Спеціалісти регулярно відстежують ефективність застосованих заходів, аналізують фактичні збитки і порівнюють їх із плановими показниками. За необхідності оперативно коригуються параметри хеджування, переглядаються ліміти на кредитні операції чи змінюється структура фінансових портфелів. Такий зворотний зв'язок дає змогу вдосконалювати модель ризик-менеджменту, враховуючи нові виклики та помилки, виявлені у процесі реалізації.

Підсумовуючи, представлений алгоритм управління фінансовими ризиками демонструє системний підхід, який інтегрує збір і аналіз даних, ідентифікацію загроз, оцінку потенційних втрат та вибір оптимальної стратегії реагування. Використання інноваційних технологій дозволяє не лише підвищити оперативність виявлення критичних відхилень у фінансових показниках, але й забезпечує гнучкість у прийнятті управлінських рішень. Завдяки застосуванню сучасних інструментів підприємство отримує можливість адаптувати свої стратегії до мінливих умов ринку, мінімізуючи негативний вплив ризиків на грошові потоки та загальну фінансову стабільність.

Попри очевидні переваги застосування інноваційних фінансових інструментів, їх впровадження супроводжується низкою потенційних ризиків, що можуть негативно вплинути на ефективність управління фінансовими ризиками. Технологічні вразливості, пов'язані з використанням криптовалют, смарт-контрактів та розподілених фінансових платформ, можуть призвести до серйозних кібератак або технічних збоїв, що порушують стабільність фінансових операцій.[9] Крім того, недостатність правового регулювання цієї сфери створює додатковий рівень невизначеності, що знижує довіру інвесторів і ускладнює інтеграцію інноваційних рішень у традиційні бізнес-процеси. Також відсутність достатньої кількості історичних даних для аналізу та прогнозування майбутніх тенденцій обмежує можливості розробки оптимальних стратегій управління ризиками. Отже, впровадження інноваційних фінансових інструментів вимагає ретельного моніторингу, постійного аналізу та оперативного реагування на можливі негативні сценарії, що є критично важливим для забезпечення фінансової стійкості підприємства в умовах мінливого ринкового середовища.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Цифрова трансформація логістики відкриває нові можливості для вдосконалення процесів управління ланцюгами постачання. Використання таких технологій, як штучний інтелект (AI), Інтернет речей (IoT), блокчейн і великі дані (Big Data), забезпечує автоматизацію, підвищення прозорості, зниження витрат і адаптацію до швидкозмінних ринкових умов. Штучний інтелект дозволяє оптимізувати маршрути й прогнозувати попит, IoT забезпечує моніторинг вантажів у реальному часі, блокчейн гарантує безпечність операцій, а великі дані сприяють глибокому аналізу трендів і поведінки споживачів.

Однак, поряд із численними перевагами, цифрова трансформація супроводжується такими викликами, як відсутність уніфікованих стандартів інтеграції, високі витрати на впровадження технологій, а також труднощі з адаптацією до місцевих умов і забезпеченням технічної сумісності.

Отже, ключовими завданнями залишаються стандартизація процесів, зниження витрат на інновації та розширення доступу до технологій для підприємств різного масштабу.

Пропозиції

1. Розробка уніфікованих стандартів інтеграції. Для забезпечення ефективної взаємодії між учасниками логістичних ланцюгів необхідно створити міжнародні стандарти впровадження та використання цифрових технологій у логістиці. Це сприятиме зниженню технічних бар'єрів і підвищенню ефективності глобальних операцій.

2. Залучення державної підтримки. Держави можуть стимулювати цифровізацію логістики через податкові пільги, гранти на впровадження інновацій і створення навчальних програм для розвитку компетенцій у сфері цифрових технологій.

3. Інвестування в дослідження та розробки. Збільшення інвестицій у розробку інноваційних рішень, таких як оптимізовані системи штучного інтелекту чи нові IoT-пристрої, допоможе зробити технології доступнішими та ефективнішими.

4. Підтримка малого та середнього бізнесу (МСБ). Для МСБ, які стикаються з високими витратами на впровадження інновацій, слід розробити спеціальні фінансові інструменти, як-от пільгові кредити чи програми спільного фінансування.

5. Розвиток співпраці між бізнесом і освітою. Університети та бізнеси повинні створювати спільні програми навчання, орієнтовані на розвиток практичних навичок використання цифрових інструментів у логістиці. Це дозволить формувати кваліфіковані кадри, здатні адаптуватися до викликів цифрової епохи.

6. Застосування пілотних проєктів. Для оцінки ефективності впровадження цифрових технологій доцільно використовувати пілотні проєкти, які дадуть змогу тестувати інноваційні рішення в реальних умовах, аналізувати їх результати та масштабувати успішні практики.

Реалізація цих пропозицій сприятиме прискоренню цифрової трансформації логістичної діяльності, дозволить оптимізувати процеси, зменшити витрати та створити умови для стійкого розвитку галузі в умовах глобальної конкуренції.

References:

1. Laktionova O. A. (2020) *Upravlinnia finansovymy ryzykamy: navchalnyi posibnyk* [Financial Risk Management: A Textbook]. Vinnytsia: DonNU imeni Vasylia Stusa. (in Ukrainian)
2. Financial Risks in IFRS Reporting: Rules for Identification and Management. URL: https://mof.gov.ua/storage/files/IFRS%2007_ukr.pdf.
3. Iankovska, L. A., Semchuk, Zh. V., Shevchuk, Ya. V., Antoniuk, N. A., & Nahirna, O. V. (2023). *Upravlinnia finansovymy ryzykamy pidpryemstv v umovakh viiny* [Management of Financial Risks of Enterprises in Wartime Conditions.]. Scientific notes of Lviv University of Business and Law, (37), pp. 307-314. URL: <https://nzlubp.org.ua/index.php/journal/article/view/816>
4. Kustrich L. O. (2022) *Upravlinnia finansovymy ryzykamy pidpryemnytskoi diialnosti v umovakh kryzy* [Entrepreneurial Financial Risk Management in Crisis Conditions]. International Scientific Journal "Internauka". Series: "Economic Sciences", (5). <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2022-5-8022>
5. Kondratenko, N., Pysarevskyi, I., & Borovyk, M. (2022). *TEORETYKO-METODYCHNI ASPEKTY UPRAVLINNIA FINANSOVYMY RYZYKAMY PROMYSLOVYKH PIDPRYIEMSTV* [Theoretical and Methodological Aspects of Industrial Enterprises' Financial Risk Management]. Economy and Society, (40). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-40-57>
6. Zhytar, M. O., & Ananieva, Yu. V. (2025). *Metodolohichna systema formuvannia stratehii upravlinnia finansovymy ryzykamy v umovakh hlobalizatsii ekonomiky* [Methodological System for Forming Strategies of Financial Risk Management in the Context of Economic Globalization]. Business Inform, (1), pp. 229-240. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2025-1-229-240>

7. Kanyhin, S. M. (2024). Velyki dani v upravlinni finansamy pidpriemstva [Big Data in Enterprise Financial Management]. *Ekonomika, upravlinnia ta administruvannia*, 3(109), pp. 97–104. [https://doi.org/10.26642/ema-2024-3\(109\)-97-104](https://doi.org/10.26642/ema-2024-3(109)-97-104)

8. Kyshakevych, B. Yu., Luchakivskyi, A. O., Zvarych, B. Ya., & Sledz, S. Yu. (2024). Innovatsiini pidkhody do upravlinnia ryzykamy v ZED: vykorystannia tekhnolohii blokchein ta shtuchnoho intelektu [Innovative Approaches to Risk Management in Foreign Economic Activity: The Use of Blockchain and Artificial Intelligence Technologies]. *Zdobutky ekonomiky: perspektyvy ta innovatsii*, (8). <https://doi.org/10.5281/zenodo.12750041>

9. Kondrat, O. B. (2024). Innovatsiini finansovi instrumenty v systemi rozvytku pidpriemstv [Innovative Financial Instruments in the Enterprise Development System]. *Ukrainian Journal of Applied Economics and Technology*, 9(1), pp. 339-344. DOI: <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2024-1-57>

LIUDMYLA PARI, ZASANSKY VOLODYMYR. INNOVATIVE APPROACHES TO FINANCIAL RISK MANAGEMENT IN MODERN ENTERPRISES *This paper addresses the growing necessity for holistic mechanisms aimed at identifying, analyzing, and mitigating financial risks that contemporary enterprises confront in a volatile market environment. The study focuses on how the intricacies of global economic shifts, the proliferation of digital tools, and the heightened role of strategic decision-making have underscored the need for more adaptive risk management frameworks. Particular attention is given to the theoretical underpinnings of financial risk classification, emphasizing those factors that most critically influence liquidity, solvency, and long-term stability of organizations. By examining the interplay between conventional instruments and modern solutions based on advanced financial technologies, the paper seeks to reveal prospective pathways for enhancing risk assessment and strategic resilience. These modern solutions include blockchain-based platforms and artificial intelligence which collectively promise to transform the speed, transparency, and cost efficiency of operations. The relevance of this investigation lies in the fact that enterprises increasingly rely on integrated and data-driven insights to safeguard cash flows and maintain competitive advantages in environments marked by frequent economic swings and regulatory changes. The paper gives particular emphasis to the potential for integrating big data analytics into corporate processes, thereby enabling real-time monitoring of credit, liquidity, and market uncertainties. By establishing a conceptual foundation for how cutting-edge tools may be incorporated into existing management structures, this research paves the way for professionals seeking more precise approaches to risk mitigation. The paper presents a developed algorithm for financial risk management that leverages innovative technologies such as blockchain-based platforms and artificial intelligence. These modern solutions promise to transform the speed, transparency, and cost efficiency of operations, enabling enterprises to integrate big data analytics into their corporate processes for real-time monitoring of credit, liquidity, and market uncertainties. The relevance of this investigation lies in the fact that enterprises increasingly rely on integrated, data-driven insights to safeguard cash flows and maintain competitive advantages in environments marked by frequent economic swings and regulatory changes. Furthermore, the study identifies potential threats associated with the use of innovative technologies, including technological vulnerabilities and regulatory challenges, which must be carefully managed to ensure stability and security. By establishing a conceptual foundation for incorporating cutting-edge tools into management structures, this research paves the way for professionals seeking more precise approaches to risk mitigation. The issues under discussion range from identifying gaps in current practices to outlining possible directions for future exploration of innovative financial solutions that can strengthen an enterprise's capacity to navigate global uncertainty and market disruptions.*

Keywords: risk, financial risk management, artificial intelligence, financial instruments, risk management, financial technologies.